

Čís. 1.

Ohledy na práva nepominutelného dědice zákonem chráněného nejsou o sobě dostatečným důvodem pro odepření pozůstalostního schválení volného prodeje věcí do pozůstalosti patřících.

(Rozh. ze dne 8. ledna 1919, R I 9/18.)

Pozůstalostní soud (okresní soud v Jilemnici) odepřel pozůstalostní schválení tržové smlouvy týkající se prodeje polovice nemovitostí do pozůstalosti patřících a v obcích X a Y ležících, z volné ruky za tržovou cenu 90.000 K, jelikož dle konaného šetření lze veřejným prodejem jmenovaných nemovitostí docílití mnohem vyšší ceny. — Rekursní soud (krajský v Jičíně) usnesení to potvrdil. Důvody: Představenstvo města Y sdělilo, že prodej polovice továrny v Y s přísl. veřejnou dražbou měl by rozhodně větší úspěch než z volné ruky. Již tato okolnost zjištěná postačí, aby vzhledem k tomu, že výše povinného podílu dvou opatrovanců zamýšleným prodejem dotčena jest, prodeji oné polovice z volné ruky a tím i polovice nemovitostí v X, které s ní jako jednotný celek prodati se mají, odepřeno bylo pozůstalostní schválení (§ 232 obč. zák.).

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu navrhovatele, zrušil usnesení obou nižších stolic a uložil pozůstalostnímu soudu, by o žádosti o schválení tržové smlouvy, řídě se pokyny důvodů tohoto rozhodnutí, znova pojednal a rozhodl.

Důvody:

Pozůstalostní soud odepřel pozůstalostní schválení tržové smlouvy, jelikož dle konaného šetření lze veřejným prodejem nemovitostí docílití mnohem vyšší ceny, rekursní soud potvrdil usnesení první stolice dodav, že zamýšleným prodejem dotčena jest výše povinného podílu dvou opatrovanců. Usnesení pozůstalostního soudu jest potud v rozporu se spisy, že přípis představenstva města Y, dle něhož prodej nemovitostí veřejnou dražbou měl by rozhodně větší úspěch než z volné ruky, týká se, jak již v usnesení rekursního soudu správně jest vytčeno, pouze polovice továrny v Y s přísl., kdežto ohledně nemovitostí v X starostenský úřad tamže vyslovil a také vhodně opodstatnil názor, že dražbou sotva více by se docílilo. Nehledíc dále k tomu, že představenstvo města Y pro svůj názor neuvedlo nižádných důvodův a že jest více než pochybno, zda si uvědomilo, že jedná se jen o zcizení ideální polovice továrny s přísl., jejíž nabytí může ovšem pro druhého spoluvlastníka býti velmi důležitým, kdežto pro třetího jest hodnoty pochybné, jsou rozhodnutí nižších stolic v patrném rozporu s postavením, jež přiznává zákon nepominutelnému dědici, obmezenému na díl povinný. Tento nemá dle § 784 obč. zák. a dv. dekr. ze dne 31. ledna 1844 č. 781 sb. z. s. nároku na poměrný podíl na

pozůstalostních věcech, nýbrž jen na hodnotu povinného dílu, jak soudním odhadem byla stanovena. Jest proto poukaz rekursního soudu k ustanovení § 232 obč. zák., jež týče se nemovitostí, zákonnému chráněnci vlastních, zcela pochybeným. Z naznačeného postavení nepominutelného dědice plyne dále, že prodej pozůstalostních věcí přímo se ho nedotýká. Podržít nárok na peněžitou hodnotu povinného dílu dle soudního odhadu pozůstalosti a jest proto s jeho hlediska zcela lhostejno, zda dědic, zciziv ty které věci pozůstalosti, stržil více nebo méně, než cenu odhadní. Pro zájem nepominutelného dědice záleží při zcizení pozůstalostních věcí pouze a jediné na tom, by co do peněžitě hodnoty povinného dílu byl s dostatek zajištěn. Nutno proto dáti nepominutelnému dědici příležitost, by k zajištění povinného dílu s dědicem se umluvil, a pokud jde o zákonem chráněné nepominutelné dědice, dlužno o zajištění povinného dílu pečovat z moci úřední. Jakým způsobem stane se zajištění, zda na věcech zcizených, či při nepostačitelnosti tržové ceny na ostatních pozůstalostních věcech dědicových, jest lhostejno a otázkou daného případu. Bude proto na pozůstalostním soudu, by, než znova rozhodne, slyšel zákonného zástupce nepominutelných dědicův a učinil, bude-li toho potřeba, rozhodnutí o žádaném povolení závislým na zajištění dílů povinných. Stane-li se tak, není závady proti prodeji z volné ruky, poněvadž tržní cena s připočtením převzatých 4000 K činí 94.000 K, tudíž téměř tolik, co cena odhadní. Dle řečeného pozůstalostní soud zanedbal též povinnost uloženou mu v § 2 č. 4 nesp. pat. a bylo proto za podmínek § 16 nesp. pat. učiněno uvedené opatření.

Čís. 2.

Cís. nař. ze dne 18. března 1917 č. 122 ř. z., upravující mzdové a pracovní poměry v podnicích sloužících k vojenským účelům, platí bez rozdílu pohlaví pro všechny zaměstnance těchto podniků.

(Rozh. ze dne 8. ledna 1919, Rv I 11/18.)

Žalobkyně byla ve službách žalované firmy. O výpovědi nebylo ničeho umluveno. Žalovaná vypověděla ústně poměr služební a žádala o vrácení pracovní knížky. Když jí to bylo odepřeno, žalovala na vydání pracovní knížky. Žalovaná zdráhala se tak učiniti, poněvadž jest podrobena zákonu o válečných úkonech a vojenská správa odepřela propuštění žalobkyně. — **P r v ý s o u d c e** (okresní soud v Chomutově) vyhověl žalobní prosbě, máje za to, že žalobkyni pracovní knížka vydána býti musí, protože pracovní poměr byl výpovědí rozvázán a zákona o válečných úkonech u ženských sil pracovních užití nelze. — **O d v o l a c í s o u d** (krajský soud v Mostě) žalobu zamítl. **D ů v o d y:** Kdežto zák. ze dne 26. prosince 1912 č. 236 ř. z. mluví v § 4 pouze o osobách mužských a cís. nař. ze dne 18. ledna 1916 č. 18 ř. z. dle § 1 platí tolikéž jen o osobách mužských, mluví § 1 cís. nař. ze dne 18. března 1917 č. 122 ř. z. pouze o osobách vůbec, jež jsou zaměstnány v podnicích, sloužících k vojenským účelům; již z toho lze seznati, že tohoto nařízení nelze jen použít na osoby mužské, ale i na všechny osoby v takových podnicích zaměstnané. Každou pochybnost vylučuje však prováděcí nařízení ze dne 19. března